

Yttrande

Datum 2022-10-24

Dnr 2704-2022

Handläggare

Olivia Langhamer
Miljöprövningsenheten
olivia.langhamer@havochvatten.se

Naturvårdsverket

registrator@naturvardsverket.se

Yttrande över ESBO samråd om gränsöverskridande miljöpåverkan från Finland gällande planer om Halla vindkraftspark i finsk ekonomisk zon utanför Uleåborg i Finlands ekonomiska zon

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över det planerade vindkraftsprojektet Halla om betydande miljökonsekvenser för Sverige. Vindkraftsprojektet "Halla" planeras utanför Uleåborg i finsk ekonomisk zon, cirka 25 kilometer väster om Karlö. Myndigheten lämnar här följande yttrande.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Havs- och vattenmyndigheten har tagit emot en beskrivning från Miljöministeriet i Finland av den planerade verksamheten samt en redovisning över den gränsöverskridande miljöpåverkan.

Havs- och vattenmyndigheten anser att planerat projekt kan riskera att medföra en gränsöverskridande påverkan för de fall fisk påverkas under anläggningsfasen. Möjligen kan även sälar påverkas, främst under anläggningsfasen. Havs- och vattenmyndigheten bedömer att Sverige bör medverka i den fortsatta miljökonsekvensbedömningen. Myndigheten lämnar nedan synpunkter kring vad som bör inkluderas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Beskrivning av ärende

Projektområdet ligger i Finlands ekonomiska zon cirka 25 km väster om Karlö. De orter som ligger närmast projektområdet på fastlandet är Tavoniemi (ca 30 km), Brahestad (ca 35 km) och Uleåborg (ca 80 km). Havsvindparksområdet har en areal på cirka 575 km², och dess djup varierar mellan 12 och 61 meter. Projektets MKB-process omfattar en havsbaserad vindkraftspark, en sjö-kabel och en vätgasledning till fastlandet samt elöverföring på fastlandet.

Högst 160 kraftverk planeras att placeras i projektområdet med en totala höjd på högst 270–370 meter och enhetseffekten är cirka 15–25 MW. Vindkraftsparkens beräknade årsproduktion är cirka 12 000 000 MWh. Elöverföringen till fastlandet sker med sjökablar och i projektområdet

byggs 3 havsbaserade transformatorstationer. På fastlandet ansluts vindkraftverken med en kraftledning på 400 kilovolt till det nuvarande och planerade Fingrid-nätet.

Havs- och vattenmyndigheten erbjuds av Naturvårdsverket möjlighet att lämna synpunkter på underrättelsen från Finland gällande det planerade vindkraftsprojektet. Svaren bör fokusera på:

- om det finns behov av att Sverige fortsatt medverkar i miljökonsekvensbedömningen
- synpunkter angående miljökonsekvenser av projektet som kan beröra Sverige
- potentiella gränsöverskridande effekter som bör inkluderas i miljökonsekvensbeskrivningen

Motivering

Hav- och vattenmyndigheten bedömer att det finns risker för negativa konsekvenser på fiskeleken i området till följd av sedimentspridning. En påverkan på fiskelek i Finland kan potentiellt leda till gränsöverskridande påverkan för Sverige eftersom fiskbestånden i Bottenviken delas mellan länderna. Behov av skyddsåtgärder med hänsyn till lekperioder för fisk kan behöva vidtas. För de fall området överlappar med viktiga fiskvandningsstråk kan även en gränsöverskridande påverkan potentiellt uppkomma till följd av projektet.

Havs- och vattenmyndigheten anser att man i analysen av den gränsöverskridande miljöpåverkan bör inkludera:

- Förekomst av eventuella skyddade marina områden på svensk sida.
- Förekomst och potentiell påverkan på säl (gråsäl och vikare).
- Förekomst av fiskpopulationer, lekområden och lektider för olika arter samt förekomst av fredningsområden. Under anläggningsfasen kan fiskeleken störas till följd av ökad sedimentspridning och buller. Under driftsfasen uppkommer en förändrad bottenmiljö och en förändrad ljudmiljö som lokalt förändrar ekosystemet. Detta kan potentiellt påverka t ex fiskelekens framgång. Denna mer långsiktiga påverkan måste även beskrivas och relateras till beståndets känslighet.
- Verksamhetens generering av undervattensbuller, beskrivning av undervattenbullers påverkan på fisk och säl vid anläggande och vid drift. Detsamma bör göras för bullergenererande undersökningar inför anläggandet (tex bottenundersökningar med seismisk utrustning).
- Beskrivning av eventuella vandringsstråk för fisk och säl inom verksamhetsområdet och dess påverkansområde.
- Beskrivning av påverkan på migrerande lax
- Tidplan för utförande med förslag till tidsrestriktioner under ekologiskt känsliga perioder för exempelvis säl och lekande fisk.
- Skyddsåtgärder inför och under anläggning-, drifts- och avvecklingsfaserna
- Påverkan på svenskt yrkesfiske och fritidsfiske

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Johan Stål efter föredragning av utredaren Olivia Langhamer.

Johan Stål